

સા વિદ્યા યા વિમુક્તયે

૧૧૨૬

વર્ષ ૩૦

સપ્ટેમ્બર - ૨૦૧૦

અંક-૨

વાલીઓને.....

'પહેલું સુખ તે જતે નથ્યા'

આજે વિદ્યાર્થીઓના સ્વાસ્થ્ય અંગે ચિંતા ઉભી થાય તેવું બની રહ્યું છે. એક જમાનો હતો કે જ્યારે વિવિધ વિસ્તારોમાં વ્યાયામ શાળાઓ હતી. સવારના આ વ્યાયામ શાળાઓમાં જવાનો અનેક લોકોનો કમ હતો. એ જમાનામાં વાહનોની પણ આટલી સુવિધા ન હતી અને તેથી કરીને ચાલીને, સાઈકલ ઉપર એમ જવાનું ફરજીયાત બનતું હતું અને એ રીતે શરીર શ્રમ અનાયાસે થઈ શકતો.

આજે અનેક સુવિધાઓ ઉભી થઈ છે તો વિવેકપૂર્વી ઉપયોગ કરવાને બદલે થોડા અંતરે જવા માટે પણ સ્કુટર જેવા વાહનોનો ઉપયોગ થાય છે (અને તે પણ લાઈસન્સ ન હોય તો પણ) લાઈસન્સ વિના વાહન ચલાવવાનું જોખમ પણ વિચારવા જેવો પ્રશ્ન છે. આજે કામ વિના રખડપણી માટે પણ વાહનોનો ઉપયોગ થતો જોઈએ છીએ. એકબાજુ આ રીતે શ્રમ, જે સાહજીક રીતે થતો હતો, તે બંધ થઈ ગયો છે. તો ખોરાકની બાબતમાં પણ ચિંતા ઉભી થાય તેવો ખોરાક લેતા થયા છે. ઘરમાં બનતી સામાન્ય પોષક વાનગીઓની જગ્યાએ બહારની સ્વાસ્થ્યને નુકશાન કરે તેવી ફાસ્ટફૂડ વાનગીઓ લેવાનું જ વલણ જોવા મળે છે.

આ સંસ્થાનો આગ્રહ છે કે વિદ્યાર્થી પોતાના માટે ઘરમાં જ બનેલો નાસ્તો રીસેસમાં લેતો થાય, આથી કરીને શાળાના પરિસરમાં તો ખાદ્યપદાર્થો વેચવાનું બંધ છે. પરંતુ શાળાની બહાર પણ નજીકના વિસ્તારમાં શાળા સમય દરમ્યાન આ વિદ્યાર્થીઓ કમ્પાઉન્ડની બહાર જઈ શકે તેમ ન હોઈ તે લેવાનું બનતું નથી, પરંતુ શાળા છૂટ્યા બાદ નજીકના વિસ્તારમાં આઈસ્ક્રીમ તેમજ ફાસ્ટફૂડ માટે વિદ્યાર્થીઓના ટોળા ઉભા હોય છે તેવું જોવા મળે છે. વાલીઓ આનાથી અજાણ હોય તેવું માની શકાય તેમ નથી લાગતું. આ રીતે રોજંદી ખરીદી આર્થિક રીતે આવકારદાયક નથી અને કરક્સરની સાહજીક જે ટેવ હોવી જોઈએ તેનાથી બાળક વંચિત રહી જાય છે. હિક્કતમાં રોજંદા વાપરવાના પૈસા એકઠા કરીને સારી રીતે તે વપરાય તે માટેનું માર્ગદર્શન વાલીઓએ વિદ્યાર્થીઓને આપવું જોઈએ. આવા સંસ્કાર એ સમાજ માટે ખૂબ ઉપકારક બને તે કહેવાની ભાગ્યે જ જરૂર છે.

આજે વિદ્યાર્થીઓમાં સ્થૂળતાનું પ્રમાણ વધી ગયું છે એવા તારણો વૈદ્યકીય તપાસમાં જોવામાં આવ્યા છે અને આ માટે ઓછો શરીર શ્રમ અને ખોરાકની કુટેવો જવાબદાર છે. મીહું, ચરબીયુક્તખોરાક તેમજ તેમાંના પ્રિજર્વેટિવ નાંખ્યા હોય તેવા ખોરાક લેવાતા થયા છે તેનું આ પરિણામ છે. આ માટે વાલીએ સજાગ રહેતું જોઈએ. શારીરિક શ્રમનો અભાવ અને ભાગ્યતરના ભારથી અને ચિંતાથી આજનો વિદ્યાર્થી મુક્તિ પામે એ જ અપેક્ષા.

દિનુભાઈ દવે

સ્વર્ગરથ પરમ આદરણીય ડૉ. બિહારીભાઈ કનૈયાલાલ

ડૉ. બિહારીભાઈનું દુઃખ અવસાન થતાં સમાજને એક બહુશૂન વિદ્યાન તેમજ અનેક ક્ષેત્રોમાં રચનાત્મક પ્રદાન કરનાર નાગરિકની કદી ન પૂરી શકાય તેવી ખોટ પડી છે, એવી લાગણી અનુભવું હું સાથેસાથે તેઓ આ સંસ્થા સાથે લાંબા સમયથી સંકળાયેલા હોઈ તેમના સંપર્કનો લાભ મળ્યો તેને સૌભાગ્ય માનું હું અને આજે અનેક સ્મરણો યાદ આવે છે.

અનેક ક્ષેત્રની માફક સંગીતમાં પણ તેઓની ઘણી ઊરી રૂચિ અને સમજ હતી. શારદામંદિર બાલમંદિરમાં કામ કરતા સ્વ. શ્રી રમણભાઈ દવે પાસેથી તેમણે કેટલોક સમય સંગીત શીખવાનું રાખેલું. એક વખત મીટિંગમાં વાત થતા તેમણે જાણ્યું કે શ્રી રમણભાઈ ગંભીર રીતે બીમાર છે. એટલે તેમણે મને તેમનું સરનામું આપવા જણાવ્યું. મેં તેમને જણાવ્યું કે રમણભાઈ સાબરમતી નદીના ડિનારે આવેલી એક સોસાપટીમાં રહે છે એટલે સાથે હું પણ આવીશ જેથી મકાન શોખવામાં મુશ્કેલી ન પડે. નક્કી કરેલા હિવસે તેઓ સમયસર મને લેવા આવ્યા અને અમે રમણભાઈને ત્યાં પહોંચા. શ્રી રમણભાઈ પથારીમાંથી ઉભા પણ ન થઈ શકે તેવી સ્થિતિમાં હતા છતાં બિહારીભાઈને જોતાં તેમનામાં કોઈ અનેરો ઉત્સાહ જાગ્યો અને બેઠા થઈને અત્યંત પ્રેમપૂર્વક આવકાર આપ્યો. શ્રી રમણભાઈ સાથે એકાદ કલાક તેઓએ ગાળ્યો અને રમણભાઈના મોઢા ઉપર જે આનંદ હતો તે મને જોવા મળ્યો. આવી મોટી વ્યક્તિ પોતાના ગુરુને કેવી ભક્તિથી જુબે છે તે જોવાનું મને મળ્યું.

તેમની સાથે વાતચીત કરીએ ત્યારે અનેક વિષયો ઉપર તેમની જાણકારી જોઈને આપણા ઉપર બહુશૂન વિદ્યાની છાપ પડ્યા વગર ન રહે. માત્ર સંગીત જ નહીં પરંતુ અન્ય કલાઓ તેમજ શિક્ષણની તેમની પાસે પ્રગતિશીલ સૂજ હતી અને પોતાના દ્વયનો ઉપયોગ ગુજરાતના યુવાનોને સાહજીક રીતે મળી શકે તે રીતે દાન આપીને તેમણે સમાજની ભારે સેવા કરી છે. તેઓનું ગુજરાતી ઉપરનું પ્રભુત્વ તો હતું જ પરંતુ અંગ્રેજ ઉપર પણ તેમનું એવું જ અદ્ભૂત પ્રભુત્વ હતું કે બહુ ઓછા લોકો પાસેથી આવું શુદ્ધ અંગ્રેજ આપણાને સાંભળવા મળે.

તેઓ આ સંસ્થાના પ્રમુખ હતા. આ સંસ્થાની અનેક પ્રવૃત્તિઓ અંગે ચર્ચા કરતા અને માર્ગદર્શન આપતા. "શારદ" મળે કે તાત્કાલિક ટેલીફોન દ્વારા તેમનો પ્રતિબાધ મળે કે જેમાંથી આપણને પ્રોત્સાહન મળે. આવા બહુશૂન વિદ્યાની સમાજને જે ખોટ પડી છે તે ન પૂરાય તેવી છે. પરમાત્મા તેમના આત્માને પરમ શાંતિ આપે તેવી પ્રાર્થના.

દિનુભાઈ દવે

મજૂરીનો મોભો

આપણામાંનો એક એક માણસ કોઈ પણ મજૂરી કરવા માંદે, તો આપણાં મગજ ચોખ્યા થશે. આ વાત હું મારા પોતાના અનુભવ પરથી કહુંછું. રોજના કલાકો સુધી મેં મજૂરીનું કામ કરેલુંછે, અને એથી મારી વિચાર કરવાની શક્તિ વધીછે. હું ચોક્કસ માનું છું કે મજૂરીનું કામ ન કર્યું હોત અને ખાલી વિચારો જ કર્યા હોત, તો આજે જેવા સ્પષ્ટ વિચારો હું કરી શક્ક છુંતે ન કરી શકત.

- વિનોબા ભાવે

પરીક્ષા, એમાંથી ઉદ્ભવતી સમસ્યાઓ

‘બેન ! આં તમે શું કર્યું છે ? જુઓ તો ખરાં... બિચારા છોકરાં તો કાલનાં હેરાન થઈ ગયા છે, બુધવારથી પરીક્ષા શરૂ થતી હતી એટલે સોમવાર મંગળવાર તો છોકરાં ક્યાંથી સ્કૂલમાં આવે ?... એમના બેને તો એ જ દિવસોમાં પૂરક પાઠ ચલાવ્યો અને એમાંથી જ પરીક્ષામાં પ્રશ્ન પૂછાયો, છોકરાં બિચારા ગભરાઈ ન જાય ! આવું કેવી રીતે ચાલે ? તમારા બેનને બોલાવો અને કહો કે આવું કેવી રીતે કરે !’

‘ભાઈ ! એમાં આટલા અકળાવ છો શું કરવા ? પરીક્ષા હોય એટલે છેલ્લા દિવસોમાં છોકરાંઓએ સ્કૂલમાં નહીં આવવાનું એ તો ખોટી જ વાત છે ને ? એવું શાને માટે ?’

‘તો બેન એ એટલું બધું વાંચે કેવી રીતે ? એક તો તમે એક જ દિવસે બે બે પેપર રાખો છો, છોકરાં મરી ન જાય ?’

‘ભાઈ ! એમે ભણતાં ત્યારે બી.એ.ની યુનિવર્સિટીની પરીક્ષાના દસ પેપરો, બધાં જ ત્રણ ત્રણ કલાકનાં સંગં પાંચ દિવસ સુધી, રોજના બે પેપર અપાતાં હતાં, એમે તો કંઈ મરી જતાં નહોતા, નિરાતે પરીક્ષા આપી શક્યાં ને ફર્સ્ટકલાસ પણ લાવી શક્યાં ને તમારા છોકરાં માત્ર સાતમા ધોરણની પ્રથમટેસ્ટનાં છ સાત પાઠ ચાલ્યા હોય તેની પચાસ કે સાચ માર્કના પેપરની બે પરીક્ષા એક દિવસમાં ન આપી શકે ? શું વાત કરો છો ? તમારા છોકરાંઓ એટલા બધા નભણા છે ? સાવ આવા ઢીલા ? આગળ કેવી રીતે વધી શક્યો ? અને એ માટે એમને તૈયારી કરવા બે બે દિવસ સ્કૂલનું ભણવાનું બગાડી ઘેર એ બધું ગોખવા માટે રોકાવું પડે ? મને તો સાચે જ આશ્વર્ય થાય છે. મેં તો મારા શિક્ષકોને હંમેશા માટે કહેલું જ છે કે બાળકોની એક મિનીટ પણ વર્થ ન જવી જોઈએ. એકનું એક વધુ પડતું વારંવાર પુનરાવર્તન કરીને સમય બગાડવા કરતાં નવી નવી માહિતીથી બાળકોને શા માટે વાકેન ન કરવા ! એટલે અમારા એ બેન પડા ખૂબ ઉત્સાહી છે એમણો એ પૂરક વાંચન છેલ્લે વંચાવ્યો હશે એ તો ઉલ્લંસરું કર્યું. એમાં કશું જ ખોટું નથી કર્યું, જે બાળકો નિયમિતપણે હાજર રહે તેમને ય નવું શીખવા જાણવા તો મળું જ જોઈએ ને ! અને આ વખતે તો વરસાદને કારણે અચાનક બે ત્રણ આકસ્મિક રજાઓ વધી જવાને કારણે આ કોર્સ છેલ્લે સુધી પહોંચ્યો હશે’

‘અરે શું બેન ! છોકરાંઓને માર્કસ કરાઈ ન જાય ! તમારે પહેલેથી કોર્સ આપી દેવો જોઈએ ને !

‘માર્કસ્ માર્કસ્ માર્કસ્’ કોણ જાણે આ માર્કસની ઘેલછાએ તો માબાપને ગાંડા કરી મુક્યાં છે અને એમણે છોકરાંઓને માથે ટેન્શન ઉભા કરી દીધા છે. હમણાં જ હાઈસ્કૂલમાંથી આચાર્ય કહેવા આવ્યા, ‘બેન ! પરીક્ષાને તો હજુ ત્રણ દિવસની વાર છે, છતાંય લગભગ બધા જ વર્ગમાં પાંચ સાત, પાંચ સાત, છોકરાંઓ જ હાજર છે’. શું છેલ્લે દિવસે જ બધું ગોખવું જોઈએ ? એ જ્ઞાન કહેવાય ખરું ? કે માત્ર ગોખણપદ્ધી ! આવી પરીક્ષા એ શું બુધ્યિની પારાશીશી હોઈ શકે ? આને માટે આપણે માબાપ પણ કેમ આપણા સંતાનોને સાચું માર્ગદર્શન નથી આપી શકતાં ?

અરે ! કાલે જ એક ડોક્ટર વાલી ધોરણ છમાં ભણતા એમના સંતાન માટે રીસેસમાં ગરમ ગરમ ટીકીન લઈને આવ્યા, ‘બેન ! એને પરીક્ષા છે ! એટલે સવારે જમ્યા વગર આવ્યો છે, એને જમાડીને જાઉ...’ માર્ટી ધીરજ ખૂટી ગઈ. ‘તમે આ બધું શું કરો છો ? શું આ યુનિવર્સિટીની પરીક્ષા છે ? રોજ શું જમ્યા વિના આવે છે ? પરીક્ષા છે તો શું થઈ ગયું ? જે પરિસ્થિતિનો સામનો વીસ વર્ષ સુધી કરવાનો છે તેને માટે આટલો ગભરાટ રાખશો તો એ વીસ વર્ષ કેવી રીતે વીતશે ?’ આજે પરીક્ષાની બીકથી

છોકરાંઓ આપધાત કરે છે ને સાઈકોસોમેટીક રોગોથી પીડાય છે. તેના મૂળ તો આપણે આવી રીતે જ નાંખીએ છીએ, તે ય પાછું આપણે ભડોલા ગણોલાં ને શિક્ષિત કહેવાતાં માબાપ હોવા છતાં... પેલા નંદિખને સવારે સાત જાડા થયાં હતાં છતાં ય પરીક્ષા આપવા તો મોકલ્યો જ, ‘બેન એ માન્યો નહીં’, અરે ! ત્રીજા કે ચોચા ધોરણમાં ભડાતો છોકરો એવો તે કેવો પંડિત કે ખરાબ તબીયતે ય પરીક્ષા આપવા આવવાની છદ કરે ને મા કહે કે ‘મારું માન્યું નહીં’.... આ હકીકત સાચી માની શકાય ખરી ! છોકરાંઓને માથે આપણે કેટકેટલો માનસિક ગ્રાસ ગુજરારીએ છીએ !

હમણાં જ રીસેસ પડી ને જાંપા પાસે મમ્મીઓનો ખસારો શરૂ થયો, પૂછ્યું ‘કેમ ?’ ‘અમે એને કહ્યું હતું જાંપે આવીને કહી જજે પેપર કેવું ગયું છે’ પાંચમા અને છઢા ધોરણમાં ભડાતાં છોકરાંઓના માબાપોની આ ઘેલછા જોઉં છું ને મને થાય છે ‘આ પરીક્ષા જ ન હોય તો !’

ત્રીજાની પરીક્ષા પતી અને વાલીઓનો ખસારો શરૂ થયો બહાના બતાવી ઘેર લઈ જવા માટે.... કયારેક તો ખોટું બોલીને ય ઘેર લઈ જતાં માબાપ અચકાતાં નથી... ભવિષ્યમાં આ જ બાળક જૂદું નહીં બોલે ! જીવનના મૂલ્યોનું શું થશે ? નવી પેઢીના ઘડતરનું ય શું ?

પેલો સમ્યક વારંવાર સ્કૂલમાં મોડો આવે, પ્રાર્થનામાં તો કયારે ય હાજર ન જ હોય પણ તે માટે મળવા મમ્મીને બોલાવીએ તો ન જ આવે, કારણ આપે, ‘માંદી છું, સમય નથી, પછી આવીશ...’ પણ પરીક્ષા વખતે રીસેસમાં લીલુનું શરબત અને બિસ્કીટ લઈને આવ્યાં ને મને આશર્ય થયું, આજે નહોતાં બોલાવ્યાં ત્હોય તમે આવ્યાં ?’ ‘હા બેન ! સમ્યક માટે નાસ્તો નહોતો એટલે આ બિસ્કીટ આજે બજારમાંથી લઈને આવી,’ મારાથી પૂછાઈ ગયું... કેમ, કાલે બજારમાંથી બિસ્કીટ મંગાવી લઈ દફતરમાં સાચે ન આપી શકત ? આમ તો જરૂર હોય ને બોલાવું છું તો કયારેય નથી આવતાં, ‘પણ બેન ! આ તો પરીક્ષા છે ને એટલે !..’ ને મને થયું... આ પરીક્ષા છોકરાંઓને ટેન્શન કરાવે છે કે માબાપોને ?

આજે જાણે આપું ય ભડાતર માત્ર પરીક્ષાલક્ષી જ, માર્કસલક્ષી જ બની ગયું છે, કોઈને ય જ્ઞાન મેળવવામાં રસ છે ખરો ! ફક્ત બે કલાકનું જ પેપર હોય તો રોજનું એક જ પેપર રાખી કેટલાં દિવસ છોકરાંઓનું ભડાતર બગડે, એનો આપણે ક્રારે ય વિવાર કરીએ છીએ ખરો ! વગ્ભમાં ધ્યાનથી શીખ્યાં હોઈએ તો બધું જ છેલ્લે દિવસે ગોખવાની જરૂર હોતી જ નથી એ આજનાં આ માબાપોને માટે કેવી રીતે સમજાવવું ? ટી.વી. પર માત્ર એક જ વાર જોયેલી એડ. કે સીરીયલ બાળકને રજેરજ યાદ નથી રહી જતી ? તો ભડાવાનું જો રેસપૂર્વક ભડી તો આમ પરીક્ષા વખતે ગોખવું જ શાનું પડે ? પણ એ ભડાવામાં રસ લેતાં અને રસ પાડતાં આપણે માબાપે અને શિક્ષકોએ કરવા જોઈએ ને ! એને બદલે આપણે તો ‘પરીક્ષાનો હાઉ’ અને ‘ભડાતરનો ભાર’ એ બેમાંથી આપણા સંતાનોને બહાર જ નીકળવા નથી દેતાં ને ! આ બધાં માટે સૌથી વધુ જવાબદાર તો આપણે માબાપો છીએ.. આપણે ક્યારે એ સ્વીકારીશું ? ક્યારે એ સમજાશું ? છોકરાંઓને ભડાતર તરફની રૂચિ કેળવતાં અને પરીક્ષા માટે મેરણા લેતાં ક્યારે કરીશું !!!!

ઉર્મિલા શાહ

સંસ્થાનુંગૌરવ

સંસ્થાના ભૂતપૂર્વ વિદ્યાર્થી ભાઈશ્રી પ્રકાશ ભગવતી ગુજરાત ચેમ્બર્સ ઓફ કોમર્સના ઉપપ્રમુખ બન્યા છે. આ બદલ સંસ્થા ગૌરવની લાગણી અનુભવે છે. ભાઈશ્રી પ્રકાશ હિરાલાલ ભગવતીને હાર્ટિક અભિનંદન પાઠવીએ છીએ.

શારદામંદિરનો ૮૭ મોસ્થાપનાદિન

તા. ૧૯મી ઓગસ્ટે શારદામંદિરનો ૮૭ મોસ્થાપનાદિન ઉજવાઈ ગયો.

આ નિભિતે બાલમંદિરમાં વર્ષોથી ચાલી આવતી પ્રણાલિકા મુજબ વિષિવત્ રીતે બાલપૂર્જન યોજવામાં આવ્યું. બરાબર નવ વાગે શ્રી ગણેશ સુતિ અને મા સરસ્વતીદીવીની પ્રાર્થનાથી કાર્યક્રમનો પ્રારંભ થયો. બહેન આનલ અને તેની સાથેની બહેનોના મધુર કંઠે ભાવસભર સંગીત સાથે કાર્યક્રમ શરૂ થયો.

સંસ્થાના નિયામક મુ. શ્રી દિનુભાઈએ આ પ્રસંગે મુખ્ય અતિથિ તરીકે પદારેલ સંસ્થાની ભૂતપૂર્વ વિદ્યાર્થીની બહેન દેવકી જે અત્યારે રેખિયોમાં નોંધપાત્ર કામગીરી બજાવી રહી છે તેનું તથા વાલીઓનું સ્વાગત કર્યું. ત્યારબાદ બેન દેવકીએ સરસ્વતીપૂર્જન કરી દીપ પ્રગતાવ્યો અને બાલરથીને લઈને પાંચ રથ 'આવે પેલો બાલરથી'ના સુમધુર તાલબધ્ય સંગીત સાથે આવી પહોંચ્યા. બેન દેવકીએ તેમને કુંકુમ તિલક કરી અક્ષત લગાવી મો મીઠું કરાવી પૂર્જન કર્યું. બેન દેવકીએ એમને આશીર્વયન આપતાં તેના વક્તવ્યમાં તેનાં બાળપણના સ્મરણો રજૂ કર્યા. 'હું બાલમંદિરમાં હતી ત્યારથી જ ખૂબ બોલતી.. આ શારદામંદિરે જ મારું સાચું ઘડતર કર્યું છે. મારામાં જે આત્મવિશ્વાસ છે, વક્તવ્ત્વની કલા મારામાં વિકસી છે એ બધાનાં મૂળ અહીં રોપાયો હતાં. મારા ઘડતરમાં શારદામંદિરનો ફાળો નાનોસૂનો નથી, આજે હું જે સિદ્ધિ પ્રાપ્ત કરી શકી છું તે માટે હું શારદામંદિરને ક્યારેય ભૂલી ન શકું..'

ત્યારબાદ 'હવામાં આજ વહે છે ધરતી કેરી ખુશખુશાલી' રંગબેરંગી ચણિયાચોળી હલકમય નૃત્યથી આ રજૂઆત અને વાતાવરણ પણ એવું જ ખુશનુમા, આપું ય પ્રાંગણ પ્રસંગતાથી ભર્યું ભર્યું બની ગયું. ત્યારબાદ આવ્યો ગરબો, 'એવો આવે છે શારદાનો સાદ રે' ગુજરાતિનાને ગરબો ગળથૂથીમાંથી મળે છે. સાચે જ અદ્ભુત, અને છેલ્લે બાળકોની મનગમતી બાલકૂચ, હાથમાં ધજા અને રંગબેરંગી કુંગા લઈને 'ચલો ચલો ચલો... શારદમાના બાળ, શારદમાના બાળ..' બાળકોનો એ ઉત્સાહ અદ્ભુત હોય છે અને તેમાંથી જ્યારે એકસામાં કુંગા હવામાં છોડવામાં આવે છે ને આકાશ રંગબેરંગી કુંગાથી છવાઈ જાય છે ત્યારે બાળકોના આનંદને કોઈ સીમા રહેતી નથી. આખોય કાર્યક્રમ ખૂબ સરસ રીતે પાર પડ્યો.

શિશુમંદિર, મોડન સ્કુલ અને વિનયમંદિરમાં સ્થાપનાદિન નિભિતે વગ્સુશોભન સ્પર્ધા યોજવામાં આવી. સૌએ જુદા જુદા વિષયો નક્કી કર્યા હતાં અને એ પ્રમાણે આપું વાતાવરણ ઉભું કર્યું હતું. વિદ્યાર્થીઓની મહેનત, તેમની પાછળ શિક્ષકોનો પણ સાથ અને સહકાર અને વાલીઓનો પણ સહકાર બધાનો સુભેન અહીં જોવા મળતો હતો.

નિષાયિક તરીકે શ્રી કેતકીબેન, મોડન સ્કુલના શ્રી વૈશાલીબેન, વિનયમંદિરના શ્રી સુનીતાબેને સેવા આપી. સ્પર્ધાનું પરિણામ નીચે મુજબ આવ્યું.

વર્ગ સુશોભન સ્પર્ધાનું પરિણામ

શિશુમંદિરમાં પ્રથમ - પ બ ગુજરાત દર્શન, દ્વિતીય - ઉ બ મેળો, તૃતીય - દ અ ગ્રામ્ય જીવન - શહેરી જીવન.
મોડન સ્કુલમાં પ્રથમ - ૧૦ ઈ ટ્રિલોક, દ્વિતીય - દ ઈ સ્પેસ, ઈ ડેવન, તૃતીય - ઉ ઈ જંગલ, પ ઈ ફેસ્ટીવલ્સ.
વિનયમંદિરમાં પ્રથમ - ૮ ક બૂક્પ, દ્વિતીય - ૮ બ જન્માયમી, તૃતીય - ૮ અ કાશ્મીર.

બાલમંદિરમાં કૃષ્ણ જન્મ મહોત્સવ

"મેં નહીં માખન ખાયો, મૈયા મોરી મેં નહીં માખન ખાયો.."

બહેન આનલનો ભાવસભર સુમધુર કંઠ, આપુંય વાતાવરણ કૃષ્ણની બાળલીલાના ભક્તિભાવથી ભર્યુંભર્યું બની ગયું હતું અને તેમાં આ ભજનમાં યશોદામૈયા બનેલી બેન વેલી અને કૃષ્ણ બનેલી કીશાની અભિવ્યક્તિ સાચે જ અદ્ભુત હતી. આટલા નાના બાળકો પણ આપ્યા ભજનનો મર્મ બરાબર સમજેને નૃત્યના આવા સરસ માધ્યમ વડે કેવી સુંદર અભિવ્યક્તિ કરી શકે છે ! આજની ઉગતી પેઢીમાં કેટલું હીર પડ્યું છે! એમાં ય છેલ્લે યશોદા અને કૃષ્ણ જ્યારે ભેટયાં ત્યારે તો એ આંખોમાંથી નિતરતો નિર્દોષ પ્રેમ અને હૃદયના ભાવો જે વ્યક્ત થતા હતા, સૌ કોઈનાં હૃદયને એ સ્પર્શી ગયાં... અને સૌ કોઈએ આ બંને બાલકલાકારોને તાલીઓના ગડગડાટથી વધાવી લીધાં... આખી ય રજૂઆત એક યાદગાર સંભારણું બની ગયું. તા. ૨૧મી ઓગસ્ટે બાલમંદિરના નાનકડા બાળકોએ 'કૃષ્ણ જન્મ મહોત્સવ' ઉજવ્યો. કંસરાજાથી માંડી, કૃષ્ણ જન્મ, તેની બાળલીલા, માખાજાચોર કૃષ્ણ, જણકમળ છાંડી જાને બાળા, ગોકુળમાં આજ દિવાળી, 'નંદ દેર આનંદ ભયો જ્ય કનેયા લાલકી, હાથી ઘોડા પાલખી, જ્ય કનેયા લાલકી' કૃષ્ણની બાળલીલાના કેટકેટલાં પ્રસંગો આટલા નાના બાળકોએ ભાવસભર બનીને સુંદર રીતે ભજવ્યા ! બાળકોની એ કાલી કાલી ભાષામાં બોલાતા સંવાદો ય ક્યારેક ખૂબ મીઠાં લાગે છે અને એમાંથી પાત્રને અનુરૂપ વેશભૂષામાં તો એ લોકો ખૂબ સરસ રીતે ખીલે છે.

બાળકોને તૈયાર કરવા પાછળ શિક્ષકોની મહેનત અને વાલીઓનો સહકાર દાદ માંગી લેતો છે. નિર્ભળાબેન બાળારાજા કૃષ્ણને માથે લઈને ઉમંગબેર નાચતા એટલા ભક્તિમય થઈ જાય કે ઉમરનો બાધ કયાંય જાણે તેમને નડતો નથી, એ પણ ઈશરની જ દેન છે. અને એ બાળકૃષ્ણમાં તો જાણે સાક્ષાત કૃષ્ણનાં જ દર્શન થતાં હતાં. જન્માયમી ભવ્ય રીતે ઉજવાઈ. બાળકોને આપકા સંસ્કૃતિ અને તહેવારોનો વારસો અને સમજ બાળપણથી જ મળે તેને ધ્યાનમાં રાખીને જ આવા ઉત્સવો શારદામંદિરમાં મોટા પાયે ઉજવાપ છે.

શિશુમંદિર અને મોડન સ્કુલના વિદ્યાર્થીઓએ પણ કૃષ્ણજીવનના પ્રસંગો નૃત્ય અને નાટ્યમય રીતે રજૂ કરીને કૃષ્ણજન્મની ઉજવાડી કરી. અને વિભાગના કાર્યક્રમો ખૂબ સારા રહ્યા. વિદ્યાર્થીઓએ તે ખૂબ માણ્યા.

એકલબ્ય એજયુકેશન ફાઉન્ડેશન તરફથી યોજાયેલ સ્કોલરશીપ વિતરણ કાર્યક્રમ

એકલબ્ય એજયુકેશન ફાઉન્ડેશન તરફથી અપાતી સ્કોલરશીપના વિતરણનો કાર્યક્રમતા. ૨૦-૮-૧૦ના રોજ યોજાઈ ગયો. આ પ્રસંગે એકલબ્ય તરફથી મિડલ સ્કુલના શ્રી રૂપેશભાઈ ગજજર તથા જૂનીયર સ્કુલના શ્રી જશવંતિબેન લાટકર હાજર રહ્યાં હતાં. કો. ઓર્ડિનેટર શ્રી ઉર્મિલાબેને સૌનું સ્વાગત કર્યું. પ્રાર્થના બાદ શ્રી રૂપેશભાઈએ એકલબ્ય એજયુકેશન ફાઉન્ડેશનની પ્રવૃત્તિઓની વિસ્તૃત માહિતી આપી. મુ. શ્રી દિનુભાઈએ સ્કોલરશીપ મેળવતાં વિદ્યાર્થીઓને આશીર્વયન આપીને બિરદાવ્યા અને ત્યારબાદ ધો. ૮ના બેન કિશ્ચા શાહ, ધો. ૮ના કૃતિ શાહ, ધો. ૧૦ના નિધિ કાપડિયા, ધો. ૧૧ સામાન્ય પ્રવાહના પલક મહેતા અને વિજાન પ્રવાહના ઈશીતા શાહને ૩.૫૦૦નો ચેક તથા પુસ્તકો આપી અભિવાદન કર્યું અને તેમના વાલીઓને ચાંદીની મુદ્રા તથા શ્રીફળ આપીને બહુમાન કર્યું. છેલ્લે શ્રી વિજયભાઈએ સૌનો આભાર માન્યો અને કાર્યક્રમ સરસ રીતે પરિપૂર્ણ થયો.

સંસ્થાકીય સમાચાર

બાળવાડી

બાળમંદિરના વિશાળ પ્રાંગણમાં મુક્તમને વિહરતા બાળવાડીના બાળકો સંગીત સાથે શાળામાં અપાતી વિવિધ પ્રવૃત્તિઓમાં સુંદર રીતે ભાગ લેતા થઈ ગયા છે. રક્ષાબંધન નિમિત્તે બાળકોને તિલક કરી, ચોખા લગાવી, રાખડી બાંધી પેંડા ખાઈ ગળ્યું મોં કરાયું. ગણેશચતુર્થી નિમિત્તે ગણપતિદાદાના ગીતો ગાઈ, ધૂન બોલાવી. તા. ૧૭-૧૮-૧૦ના રોજ 'વાંદરો અને મગર'ની વાર્તા (બહેનો દ્વારા) પપેટ દ્વારા રજૂ કરી.

બાળમંદિર

તા. ૩૦-૭-૧૦ને શનીવારે બાળમંદિર અને તાલીમના બાળકોએ જલારામ મંદિરની મુલાકાત લીધી. રાખે-કૃષ્ણ, શ્રીજીબાબાના શાળાગાર તથા પારશાળામાં જૂલાતાં બાળગોપાલના દર્શન કરી બાળકોએ આનંદભરે ધૂન ગાઈને દર્શન કર્યો.

તા. ૧૫મી ઓગસ્ટે રાખ્યાજને બતાવી તેમાં આવતા ત્રણેય રંગોની સમજ બાળકોને આપી. પવિત્ર શ્રાવણ માસ નિમિત્તે શિવ ભગવાનનો મહીમા સમજાવી શિવપૂજા કરાવવામાં આવી. તા. ૨૩-૮-૧૦ને સોમવારે બાળકોને બલિરાજ અને લક્ષ્મીનું દ્રાષ્ટાંત આપી રક્ષાબંધનની વાત સમજાવી. તિલક કરી રાખડી બાંધી મોં મીઠું કરાયું. તા. ૩૧-૮-૧૦ મંગળવારના રોજ કૃષ્ણજન્મ મહોત્ત્વ ઉજવવામાં આવ્યો. તા. ૭-૯-૧૦ને મંગળવારે મહાવિર જન્મવાન્યના દિવસે સલવન ગવડાવ્યા. તા. ૧૬-૮-૧૦ને ગુરુવારે ગણપતિદાદાનું વાજતે ગાજતે સ્થાપન કરીને ૨૦-૮-૧૦ને સોમવારે વિસર્જન કરવામાં આવ્યું. પ્રથમ પૂજાતા વિઘનહર્તા દેવ ગણેશજીની માહિતી બાળકોને આપી. તેમની ભાવભરી રીતે પૂજા કરવામાં આવી.

શિશુમંદિર

અંતરગૃહ સ્પર્ધાઓ : મહેંદી સ્પર્ધા : તા. ૨૬-૭-૧૦

પ્રથમ	સુત્તિ શાહ	(ગંગોળી)
દ્વિતીય	ધૂતિ શાહ	(રલટીપ)
તૃતીય	નેહા ત્રિવેદી	(ધવલગિરિ)
	ઇશ્વિતા અંટાલા	(ધવલગિરિ)

રાખડી સ્પર્ધા : તા. ૨૦-૮-૧૦

પ્રથમ	ખુશી રાવલ	(રલટીપ)
દ્વિતીય	દેવ શાહ	(ધવલગિરિ)
	કશિશ શાહ	(મેધનાદ)
તૃતીય	અર્જિવ ટેસાઈ	(રલટીપ)

પારશા સ્પર્ધા : તા. ૧-૮-૧૦

પ્રથમ	ખુશાલી શાહ	(મેધનાદ)
દ્વિતીય	હેત્તી ત્રિવેદી	(મેધનાદ)
	આશાના અગ્રવાલ	(ધવલગિરિ)
તૃતીય	અદિત પંચોલી	(રલટીપ)

પંચાંજરી સ્પર્ધા : તા. ૧-૮-૧૦

કેઝેરેશન	કરીના શાહ	(મેધનાદ)
દ્વિતીય	કશિશ શાહ	(મેધનાદ)
તૃતીય	શિવાંગી પટેલ	(ગંગોળી)

સ્વાદ પ્રથમ

પ્રથમ	શિવાંગી પટેલ	(ગંગોળી)
દ્વિતીય	કશિશ શાહ	(મેધનાદ)

તૃતીય	ઇશ્વિતા અંટાલા	(ધવલગિરિ)
-------	----------------	-------------

તા. ૨૬-૭-૧૦ને સોમવારે ગુરુપૂર્ણિમા નિમિત્તે વિદ્યાર્થીઓએ 'ગુરુનો મહિમા' વિષય પર પોતાના વકત્વ રજૂ કર્યો અને 'ગુરુવંદના' નો કાર્યક્રમ યોજાયો. તા. ૨૦-૮-૧૦ના રોજ ધો. ૩ માટે રાખડી સ્પર્ધા યોજાઈ. વિદ્યાર્થીઓએ સુંદર રાખડી બનાવી.

SHARDAMANDIR MODERN SCHOOL

અંતરગૃહ સ્પર્ધાઓ : મહેંદી સ્પર્ધા :

તા. ૨૪-૭-૧૦

પ્રથમ	ભાષા શાહ	પલાશ
દ્વિતીય	શિવાની શાહ	પારિજાત
	કુજલ બ્રહ્મભણ	પારિજાત
તૃતીય	ફલક પંડિત	પલાશ
	દિપાંશી દેશી	અમલતાસ

વકત્વ સ્પર્ધા : તા. ૧૧-૮-૧૦

પ્રથમ	અંજસી શાહ	પલાશ
દ્વિતીય	તુલસી મહેતા	પારિજાત
તૃતીય	રોનિલ શાહ	પલાશ
	નિર્ણયક તરીકે બહેન રાની દેવે સેવા આપી.	

તા. ૨૬-૭-૧૦ના રોજ 'ગુરુપૂર્ણિમા' નિમિત્તે ધોરણ ૧ થી ૮ ના વિદ્યાર્થીઓએ 'એકલાય' નાટિકા અને શ્લોકો રજૂ કર્યા. ૫, ૬, ૭, ૮ ના વિદ્યાર્થીઓએ વકત્વ અને ગીતો રજૂ કર્યો અને ૮, ૯, ૧૦ના વિદ્યાર્થીઓએ વકત્વ તથા નાટક રજૂ કર્યા. વિદ્યાર્થી નેતાઓએ શિક્ષકોનું બહુમાન કર્યું. તા. ૨૭-૮-૧૦ના રોજ ધો. ૩ અને ૪ માટે રાખડી બનાવવાની સ્પર્ધા યોજાઈ.

વિનયમંદિર

તા. ૨૮-૬-૧૦ના રોજ વર્સસફાઈ અને શાળાના પ્રાંગણની સફાઈનો કાર્યક્રમ યોજાયો. વર્ગ સ્પર્ધામાં પ્રથમ ૮ અ, ૮ ક અને દ્વિતીય ૮ અ, ૮ બ, ૮ બ પ્રાંગણ સફાઈમાં પ્રથમ ગીતગોવિંદ, દ્વિતીય ચંદ્રમૌલિ, પદ્મપુકુર અને તૃતીય મેધદૂત

તા. ૨૬-૭-૧૦ના રોજ 'ગુરુપૂર્ણિમા' નિમિત્તે વિદ્યાર્થીઓએ ગુરુના મહિમા વિશે બાળવાડી વકત્વ રજૂ કર્યું. શ્રી જયતીબાઈએ 'ગુરુશિષ્ય સંબંધો' વિશે વકત્વ રજૂ કર્યા. તા. ૧૫-૮-૧૦ના રોજ સ્વાતંત્ર્યદિન નિમિત્તે ધ્વજવંદનનો કાર્યક્રમ યોજાયો. (૩.મા. શિક્ષક શ્રી અશોભાઈના હસ્તો ધ્વજવંદન કરાવવામાં આવ્યું).

અંતરગૃહ સ્પર્ધાઓ : મહેંદી સ્પર્ધા : તા. ૨૨-૭-૧૦

પ્રથમ	માનસી પરીખ	(ચંદ્રમૌલિ)
દ્વિતીય	ધૂવી પટેલ	(પદ્મપુકુર)
	હીના શુક્લ	(પદ્મપુકુર)
તૃતીય	યોમા મહેતા	(ગીતગોવિંદ)
	શીલા કોન્ટ્રાક્ટર	(ગીતગોવિંદ)

સંસ્કૃત સુભાષિત પઠન સ્પર્ધા :

પ્રથમ	યોમા મહેતા	(ગીતગોવિંદ)
દ્વિતીય	ભાવિશ ઓઝા	(મેધદૂત)
	પ્રિયાંશી ઠક્કર	(ગીતગોવિંદ)
તૃતીય	જયતિ ત્રિવેદી	(ચંદ્રમૌલિ)

ચિત્ર સ્પર્ધા : તા. ૭-૮-૧૦

પ્રથમ	પ્રિયાંશી ઠક્કર	(ગીતગોવિંદ)
દ્વિતીય	સમકિત શાહ	(પદ્મપુકુર)
	ગરિમા મહેતા	(ગીતગોવિંદ)

તૃતીય જૈના શેઠ

શ્રદ્ધાંજલિ : સંસ્થાના કાર્યક્રમ શ્રી સુરેન્દ્રભાઈ શાહના તા. ૨૩-૮-૨૦૧૦ ના રોજ થયેલ અવસાનની નોંધ લેતા સંસ્થા હું:ખની લાગણી અનુભવેછે. ઈશ્વર તેમના આત્માને શાંતિ અપે તેવી ગ્રાસ્ના.

તંત્રી, મુદ્રક મ્યક્રાશક : દિનુભાઈ દેવ, આચાર્ય અને નિયામક, શારદામંદિર, અમદાવાદ-૩૮૦૦૦૭. Fax : ૦૭૯ ૨૬૬૨૨૪૮૦
EMAIL : sharda.mandir@yahoo.com